

رای شماره ۲۹۴ تا ۳۰۷ و ۳۳۴ و ۳۳۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۲۹۴ الی ۳۰۷ و ۳۳۴ و ۳۳۶

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۴/۳/۱۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

ردیف

کلاس پرونده

شاکی

طرف شکایت

موضوع و مشخصات شکایت و مصوبه

۱

۹۳/۹۸

شرکت آب و فاضلاب یزد

شورای اسلامی شهر شاهدیه استان یزد

ابطال بند ۴۳ مصوبه عوارض حق الارض - اعمال ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

۲

۹۱/۵۲۸

شرکت مخابرات استان خوزستان

شورای اسلامی شهر رامشیر

ابطال بند ۱۰۷ از مصوبات سال ۱۳۸۹، ۱۳۸۸

۳

۹۲/۴۵۶

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

شورای اسلامی شهر ملکان

ابطال ماده ۴۶ مصوبه سال ۱۳۹۱ حق الارض

۴

۹۳/۵۲۴

شرکت مخابرات استان همدان

شورای اسلامی شهر ملایر

ابطال ماده ۱ مصوبه برقراری عوارض حق الارض سال ۱۳۸۸ و سالهای معوقه (با عنوان اجاره بهاء تاسیسات خدمات شهری)

۵

۹۳/۲۷۷

شرکت مخابرات استان خوزستان

شورای اسلامی شهر بهبهان

ابطال مصوبه شماره ۴۵ مورخ ۹/۱۱/۸۹

۶

۹۳/۴۵۸

شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی

شورای اسلامی شهر ششتمد

ابطال مصوبه حق الارض سال ۱۳۹۰

۷

۹۲/۵۱۳

شرکت مخابرات استان گلستان

شورای اسلامی شهر گمیشان

ابطال مصوبه شماره ۷۹۸۵ شامل بندهای ۴ و ۱۲ و ۱۲

۸

۹۳/۶۲۹

شرکت مخابرات استان کرمانشاه

شورای اسلامی شهر کرمانشاه

ابطال مصوبه مربوط به حق الارض سالهای ۸۹ الی ۹۳

۹

۹۳/۷۵۳

شرکت مخابرات استان گلستان

شورای اسلامی شهر فاضل آباد

ابطال مصوبه شماره ۱۸۹۲ شامل بندهای ۴ و ۵

۱۰

۹۲/۱۰۳۴

شرکت توزیع نیروی برق استان گلستان

شورای اسلامی شهر مینودشت

ابطال مصوبه حق الارض برای سالهای ۸۵ الی ۹۲

۱۱

۹۳/۷۵۵

شرکت مخابرات استان گلستان

شورای اسلامی شهر کلاله

ابطال مصوبه شماره ۱۵۷۴ مورخ ۱۸/۹/۸۶ شامل بندهای ۵۴ و تسری آن به سالهای ۸۷ لغایت ۹۱

۱۲

۹۲/۵۸۹

شرکت توزیع نیروی برق مشهد

شورای اسلامی شهر ملک آباد

ابطال مصوبه ۵۵۹/۱۱/۱ ش مورخ ۱۴/۱۱/۸۹

۱۳

۹۲/۶۰۷

شرکت توزیع نیروی برق گلستان

شورای اسلامی شهر آزاد شهر

ابطال مصوبه حق الارض از سال ۸۵ لغایت ۹۲ و نامه شماره ۵۳۸ مورخ ۱۳۹۳/۵/۱۶

۱۴

۹۲/۵۱۱

شرکت مخابرات استان گلستان

شورای اسلامی شهر کرد کوی

ابطال مصوبه شماره ۱۹۱۲۹ شامل بندهای ۵۴ و ماده ۳۳ برقراری عوارض حق الارض سال ۱۳۹۰

۱۵

۹۳/۶۱۸

شرکت گاز استان آذربایجان شرقی

شورای اسلامی شهر تبریز

ابطال ماده ۱۲ تعرفه عوارض شهرداری تبریز

۱۶

شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی

شورای اسلامی شهر گرگان

ابطال ماده ۴۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۲

گردش کار:

خلاصه دادخواست شکات با ذکر دلایل مغایرت مصوبات مذکور با قانون و شرع :

الف: مغایرت مصوبات با آرای صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه های زیر:

رای شماره ۱۶۰ - ۱۳۹۰/۱۱/۱۱

رای شماره ۶۶ الی ۸۶ - ۱۳۹۲/۲/۲

رای شماره ۱۵۰۱ الی ۱۵۲۷ - ۱۳۹۳/۹/۲۴

ب - مغایرت مصوبات با قانون:

مغایرت مصوبات با ماده ۳۸ و ماده ۵۰ و ماده ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی و ماده ۱۸ قانون سازمان برق ایران

عوارض شهرداریها و دهیاریها به موجب ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ تعیین و به استناد ماده ۳۹ همان قانون به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز و از طریق سازمان مذکور به حساب شهرداریهای محل واریز می شود. لذا مستنداً به ماده ۵۰ و ۵۲ قانون مذکور وضع هرگونه عوارض دیگر توسط شوراهای اسلامی شهر و مراجع دیگر ممنوع است. بنابراین تعیین حق الارض خارج از حدود اختیار و مغایر قانون است. آراء صادر شده از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره های فوق الاشعار مبنی بر ابطال مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای دیگر مبین مغایرت مصوبات معترض عنه با قانون بوده و خارج از حدود اختیار شوراهای شهر در تصویب عوارض محلی است.

شوراهای اسلامی طرف شکایت به موجب لوایح جداگانه توضیحاتی داده اند که خلاصه آنها به قرار زیر است: استنادات شوراها در تصویب مصوبات مورد اعتراض عبارتند از :

الف: رای شماره ۱۴۷۷ الی ۱۴۸۱ - ۱۲/۱۲/۸۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

ب: تبصره ۶ ماده ۹۶ قانون شهرداری

ج: بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات و وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی آن.

د: تبصره ۱ ذیل ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۵ و مفهوم مخالف متن این ماده وضع عوارض محلی که تکلیف آن در این قانون مشخص نشده به عهده شورای اسلامی شهر و بخش است.

بر اساس مفاد رای شماره ۱۴۷۷ الی ۱۴۸۱ - ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری وضع و برقراری عوارض به واسطه شکستن آسفالت و همچنین عوارض حق الارض به سبب استفاده از معابر و خیابانها و میادین واقع در محدوده شهر و حفاری در آنها به منظور اجرای برنامه های مربوط به شرکت های آب و فاضلاب، برق، مخابرات، گاز و ایجاد سد معبر به شرح شقوق مورد شکایت مربوط به عوارض سالهای ۸۳ شوراهای اسلامی شهر یزد و مهریز و حمیدیا مغایرتی با قانون ندارد.

همچنین به موجب ماده ۲۰ و ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ و ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ اثر ابطال مصوبات از زمان صدور رای هیأت عمومی و قابل تسری مصوبات به قبل نمی باشد.

مضافاً اینکه آراء صادر شده از هیأت عمومی یعنی رای شماره ۱۴۷۷ الی ۱۴۸۱ - ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با آراء اخیرالصدور آن هیأت متعارض است و لازم است به این تعارض به استناد ماده ۹۱ قانون مذکور هیأت عمومی دیوان عدالت اداری تصمیم بگیرد.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور روسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رای مبادرت میکند.

رای هیأت عمومی

با توجه به این که مطابق ماده ۱۸ قانون سازمان برق ایران مصوب سال ۱۳۴۶، عبور کانال خطوط برق در معابر عمومی شهرها و حریم اماکن و دیوارهای مستغلات و اماکن خصوصی مشرف به معابر عمومی به صورت مجانی است و از طرفی مطابق ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارایه خدمات که در قانون مزبور تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، توسط شوراهای اسلامی شهرها ممنوع است و در بند الف ماده ۳۸ قانون اخیرالذکر نرخ عوارض شهرداری ها و دهیاری ها در رابطه با کالا و خدمات مشمول این قانون علاوه بر نرخ مالیات موضوع ماده ۱۶ قانون، یک و نیم درصد تعیین شده است و تدارک و تامین آب، برق، گاز، تلفن و خطوط فاضلاب از ناحیه ادارات ذی ربط از مصادیق ارایه خدمات است، بنابراین وضع عوارض جدید در این گونه موارد وجاهت قانونی ندارد. بنابراین مصوبات شوراهای اسلامی شهرها به شرح مندرج در گردش کار در قسمت تعیین و برقراری عوارض حق الارض خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شوراهای اسلامی طرف شکایت است و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شوند.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری- محمدجعفر منتظری

